

Comentarii la „Problema secuilor”

De la o *preocupare științifică* – dar și aceasta cu tentă politică, în funcție de naționalitatea, interesul sau un eventual „mandat” încredințat autorului –, „problema secuilor” a revenit, azi, ca o *problemă politică*, la fel ca o pârghie, în cazul nostru, pentru destabilizarea și disoluția Statului național. Și ea este încorporată în planurile himerice ale celor care își adjudecă dreptul să domine lumea. În zonă, ea a apărut, în Epoca modernă, ca o „găselniță” importantă a extremismului maghiar pentru a-și hrăni propria sa himeră, istorică, aceea a „Ungariei Mari”, obiectivul său major, himeră născută dintr-o spaimă ancestrală, că națiunea maghiară, puțină ca număr și ca forță, ar putea să dispară din istorie, cum s-a întâmplat cu atâția migratori veniți din Asia, dacă nu va readuce la „coroana” Sfântului rege „perlele” dobândite prin rapt și jaf în „anii de glorie” și nu va maghiariza pe toți autohtonii spațiilor cucerite.

Gheorghe Doja

oculte în etapa interbelică, *fascismul musolinian* și *nazismul hitlerist*, abandonate însă după înfrângerea în cel de-al doilea război mondial. Atunci extremismul maghiar s-a „orientat”,

Se știe că noi, românii, cu acest extremism maghiar – unul din cele mai agresive din istorie! – avem un adevărat „contencios” istoric, întrucât teritorii naționale ale valahilor intraseră cândva sub stăpânirea regalității și a nobilimii maghiaro-cazare. Slab ca forță proprie, dar agresiv „cât cuprinde”, extremismul maghiar, pentru a-și realiza obiectivul s-a străduit și a reușit, de-a-lungul istoriei, să-și găsească, de la o etapă la alta, un „*spate*” politic și militar, el însuși interesat să aibă la „îndemână” un „nebun” care să-i servească propriile interese, de aceeași natură. Acest rol l-au avut, pe rând, de la începutul Evului mediu și până azi, *papalitatea*, cu a sa biserică romano-catolică, apoi *noul „Sfânt Imperiu Roman”*, sacralizat de papa; mai nou, cele două „distrugătoare” lansate „la apă” de Forțele

operativ, „din mers”, către aprigul *extremism bolșevic*, personalizat de Stalin, ajuns „salvator” al Europei și al lumii, primind de la acesta, „deocamdată”, la schimb, pe lângă sprijin și protecție, o „Regiune autonomă maghiară” în hotarele Statului nostru național. După ce comunismul „a căzut”, cu el și primul Imperiu comunist, U.R.S.S.-ul, dar încă nu erau „apele limpezi” în noul Imperiu, moștenitor, numit, eufemistic, Comunitatea Statelor Independente (C.S.I.), și cum în Europa se edifica o nouă construcție politică, chiar cu mai multe stele în cinci colțuri, ca simbol, numită, tot eufemistic, „*Uniune*”, extremismul maghiar s-a „orientat”, iarăși operativ, pentru a o avea ca „spate” politic și nu numai, gândind – cu experiența istorică acumulată – că sub devizele acesteia – transparență și democrație –, amply mediatizate, își va face „jocul”, în sfârșit, pentru realizarea amintitului obiectiv major, chiar dacă, după împrejurări, va trebui să-l mai „amendeze”. Și din colaborarea de până acum cu noul „spate”, rezultă că nu și-a greșit orientarea; mai mult, exponenți ai săi, cu pricepere de cazari, au ajuns chiar în rândul „doctrinarilor” U.E., la vârf, unde ideea de bază, deja expusă public în anii 2005-2006, era aceea a „topirii” națiunilor etnice și a Statelor lor naționale în Suprastate „civice și multiculturală”, fără culoare națională, într-o „Europă postcreștină”.

Extremismul maghiar – în consens: cel din Ungaria, din diaspora ei și cel al minorităților maghiare din Statele vecine, inclusiv de la noi –, contând pe sprijinul noului „spate”, dar și pe cel al „extremismului – șef” al Planetei, și el cointeresat și doritor să poată „mișca” „nebunul” pe „tabla de șah” a zonei, dar și pe cedări din interior, acționează azi în forță pentru *lichidarea Statului nostru național*, folosind și „problema secuilor”, ca pârghie în acest sens.

Cedări din lăuntru țării, *suprem vinovate*, ale atâtor „științifici” dar și ale factorilor de decizie politică, sub presiune străină dar și prin cointeresare¹, azi, în cadrul diabolice doctrine a șocului din „era” capitalismului dezastrelor, au fost și mai înainte în istoria noastră, dar în „tranziția” post-decembristă, într-un context internațional primejdios, par să fi atins un punct culminant. Căci obediența față de „Înalte Porți” - mai multe, nu una singură! – se adâncește iar țara a fost adusă într-o *situație limită*. În acest context extremismul maghiar a ajuns să acționeze în voie și pe față, fără vreo teamă că va suporta consecințele ce se cuvin.

Ce se urmărește? Ce se întrevede?

O carte apărută recent, având ca autor un lider politic, fost senator, profesorul ardelean Gheorghe Funar, cunoscător în detaliu al mersului evenimentelor, dă, prin titlul ei, un răspuns:

¹. Vezi Naomi Klein, *Doctrina șocului. Nașterea capitalismului dezastrelor*. Ed. Vallant, București, 2008

*HOLOCAUSTUL ÎMPOTRIVA ROMÂNILOR*². Este cel mai curajos semnal de alarmă, cu demonstrație convingătoare, pe care autorul o continuă în presă.

Și alți autori simt și scriu aproape la fel, propunând și *soluții* pentru ieșirea din *situația limită* în care s-a ajuns. În acest sens, doi sociologi, profesori doctori, au publicat cartea cu titlul semnificativ pentru urgența rezolvării: *România – acum ori niciodată!* Și propun „*Un model de guvernare care salvează România*”³.

Acelaș mesaj se degajă din cărțile recent apărute ale d-lui general (r.) Gheorghe Dragomir, un autor care, lucrând o viață în spionaj, a cunoscut multe și a reflectat asupra lor⁴. Noi înșine ne-am spus punctul de vedere, ca istoric, într-o carte apărută recent în care propunem și o *soluție* pentru depășirea situației limită⁵. De asemenea, din interviuri ale unor distinși istorici, academicienii Florin Constantiniu și Dinu C. Giurescu, apărute în presa scrisă și video, postate și pe internet, se degajă răspunderea profundă a istoricului îngrijorat de situație, cum se degajă și din interviurile altor specialiști, autorități științifice în domenii importante, în timp ce autointitulata „clasă politică” și liderii ei se lansează în ofensive crâncene pentru adjudecarea puterii în viitoarea legislatură.

Am prezentat cele de mai sus, pentru că în acest cadru favorizant acționează extremismul maghiar în vederea îndeplinirii obiectivului său major, folosind, în modul cel mai agresiv, ca pârghe de destabilizare și disoluție, și „problema secuilor”.

*

Căci altfel, logic și științific „problema secuilor” este ușor de rezolvat după apariția *studiului fundametal* al savantului român ardelean, Ion I. Russu, *Românii și secuii*⁶. Dar în calea rezolvării corecte a „problemei” au pus obstacole vicleniile și răstălmăcirile extremismului maghiar, mânat de amintita spaimă ancestrală care nu l-a părăsit niciodată și hrănitor al celei mai longevive himere a istoriei – „Ungaria Mare” a „Sfântului rege” – și cu sprijinul actualului „spate” dar și al celor încă interesați ca națiunea română, sedentară și pașnică *ab initio*, animată de o dreaptă credință și de cele mai umane sentimente, altruiste și dezinteresate, poate mult prea

². Ed. GEDO, Cluj-Napoca, 2011, 687 p.

³. Ed. Ericsson, București, 2011, 287 p., autori prof. Dumitru Olimpiu Bompa și prof. dr., Dumitru Porojan.

⁴. *Recviem pentru Spioni*, Vol. I și II, Ed. România în lume, București, 2008-2009; idem, *Europa cu capul în stele și cu trupul însângerat. Lumea care va să vină*, aceeași editură, București, 2011, 331 p.

⁵. Conf. univ. dr. G.D.Iscru, *O nouă introducere în epoca modern. Cu privire special la istoria națională*, Ed. Proema, Baia Mare, 2010, 512 p.

⁶. Ed. de Ioan Opreș, Ed. Științifică, București, 1990; în cuprinsul cărții, cercetătoarea Ioana Cristache Panait a adăugat un capitol cu „alte mărturii” întregitoare.

altruiste și dezinteresate, să dispară, pur și simplu, din spațiul etnogenezei sale atât de armonios alcătuit, atât de bogat dăruit, atât de strategic poziționat în evoluția geopolitică, urmând să-i ia locul alții, mai din apropiere sau mai de departe, cu planuri de dominație cât mai întinse până la cea planetară.

În ce privește istoriografia românească, teza falsă a „romanizării Daciei” a fost până azi un obstacol care i-a derutat pe exegeți de la înțelegerea faptului elementar al continuității autohtonilor geto-daci și după anul fatidic 106 d.Hs. În plus, fără exagerare, n-au stăpânit *ansamblul* izvoarelor istorice. Pentru că altfel *este absurd*, împotriva oricărei rațiuni sănătoase, împotriva evidenței din ansamblul izvoarelor istorice, de la cele arheologice până la cele de tradiție, din „arhiva vie a poporului” (N. Densușianu), ca din exagerarea unui panegirist al împăratului Traian, Eutropius, să „răsară” o axiomă care să inducă în eroare nu numai istoriografia națională ci o întreagă istoriografie mondială – eroare din eroare! – și să servească, astfel, nu numai longeviva himeră a „Ungariei Mari” ci și pe cea mai primejdioasă himeră, de azi, aceea de dominație cât mai întinsă, cu topirea celei mai importante permanente a istoriei, națiunea etnică, cu Statul ei național, în noi imense spații imperiale. Această stare de lucruri care nouă ne-a afectat atât de grav istoria națională și, iată, a ajuns să ne afecteze însăși ființa națională și biologică, n-a fost și nu este singură. În timp istoric au trăit-o și o trăiesc și alte națiuni sub presiunea sau dominația imperiilor iar azi primejdia este planetară. Însă la nivelul „bătrânului continent”, de la început națiunea noastră a fost, în zonă, cea mai vizată de împătimiții dominației.

Este, de asemenea, *absurd* să consideri că într-un spațiu atât de prielnic vieții, în consecință atât de dens populat ca acela al Vechii Dacii, în care s-a constituit *prima națiune europeană*, cu primele State naționale, cu atât de adânci rădăcini în pământul său edenic, recunoscut ca atare în epocă și în continuare, în plus atât de hotărâtă și capabilă de a și-l apăra, să dispară, brusc, la o dată fixă și să se nască în locul ei, din „adunături” aduse/venite din „lumea romană”, un „tânăr popor” condus prin legi imperiale, „civic și multicultural”, cum le place să gândească și să spună celor care azi au început să se vadă „stăpânii lumii”, așa cum se considerau odinioară „romanii” Romei imperiale, cea numită în izvoare de epocă „rădăcina tuturor relelor” („radix omnia malorum”).

Științific și logic, ansamblul izvoarelor istorice, profesional și responsabil studiate, coroborate, elimină absurditățile menționate.

Referindu-ne strict la secui, ansamblul izvoarelor istorice, astfel abordate, ne permite să susținem că în inima Centrului Vechii Dacii, în munții de care strămoșii noștrii reali erau atât de strâns legați, „nedeslipiți”, autohtonii au rămas la casele lor, ori au revenit, s-o ia de la început, după ce a trecut „necazul”. Iar regatul maghiar, după ce s-a statornicit în pustă, n-a „survolat” Ardealul pentru a-și planta la Curbura Carpaților, spre a-i apăra granița răsăriteană, un grup mare de mercenari racolați din stepe. Chiar dacă în secolul XIII vor fi fost aduși și ceva mercenari, precum s-a încercat cu cavalerii teutoni sau ioaniți, aceștia au fost o mică minoritate – un „*mănunchi de secui*”, cum spunea un scriitor maghiar, (cf. I.I. Russu, *op. cit.* p. 92, s.n.), „săcui”,

Martiriul lui Gheorghe Doja – după o gravură contemporană

cu o altă exprimare –, așezați în masa, majoritară, a autohtonilor valahi. De aceea, când scriem cuvântul respectiv, acesta ar trebui pus peste tot între ghilimele: „secui/săcui”, „secuime”. „*Secuimea* – observa atent marele Istoric Nicolae Iorga, cu adâncă lui cunoaștere și înțelegere a istoriei, inclusiv a zonei respective – *s-a făcut din pierduții neamului nostru*” (prin crâncena maghiarizare a autohtonilor, împreună cu cea a „mănunchiului de secui”, (cf. I.I. Russu, *op. cit.* p. 93, s.n.). Un autor, A. Gociman, cunoscător al realităților istorice și contemporane lui, scria în 1935: „*Atât de mult am dat, ca element uman, secuilor, încât azi, populația secuiască este în marea ei majoritate de*

origine românească” (*ibidem*) – și I.I. Russu atestă în cartea sa acest adevăr. Iar autohtonii valahi erau urmașii strămoșilor geto-daci de la Curbura Carpaților, unii numiți, atunci, în izvoare, *cauconi*, cu o țară a lor, numită *Caucaland*, în care odinioară se retrăseseră alți frați ai lor, geți, respinși de primul șoc al hunilor migratori⁷. Sau, poate, urmași ai altor geto-daci din zonă, cu nume încă nedepistat în izvoarele istorice, poate numindu-se chiar „săcui” după o meserie

7. Acad. Alexandru Surdu, *Pe urmele cauconilor*, în cartea autorului: *Șcheii Brașovului*, ed. a II-a revăzută și adăugită, Ed. Kron – Art, Brașov, 2010, p. 243-249.

specifică zonei: tăietori de lemne cu „săcurea”; am întâlnit în arhive expresia: „au săcuit pădurea”; vezi mai nou, cuvântul: „șapinari”. Acordarea de drepturi și privilegii, de către rege, eventualului „mănunchi de secui” aduși în zonă va fi fost vremelnică, fiindcă ofensiva social-economică și de maghiarizare a nobilimii maghiaro-cazare vizându-i pe toți, țărani maghiari, valahi, ca și pe „secui”, cu mult timp înainte de căderea regatului, a provocat cel mai puternic „război țărănesc”, în Ardeal, condus de *secuiul Gheorghe Doja*, în 1514, crunt reprimat însă, după care s-a dat legea „iobăgiei veșnice”, sintetizată, în forma ultimă, de cazarul Ștefan Werboczy. Chipul lui Doja pe „tronul de foc”, sub cleștele călăilor, a rămas pentru „secui” simbolul „bunătații” nobiliare și regale maghiare.

După căderea regatului (1526), intensificându-se exploatarea nobiliară în Principat, inclusiv în „Secuime”, „secuii” s-au răsculat în câteva rânduri, dar din nou au fost reprimați cu cruzime și sadism. Așa se explică adeziunea lor la acțiunea unificatoare a lui Mihai Viteazul în 1599, cel numit de nobilii maghiari „dacul cel rău”.

Începând din secolul al XVII-lea, opresiunea social-economică și de maghiarizare, cu marea presiune a noii confesiuni, calvine, nou adoptată de maghiari, dar și sub noua mare spaimă provocată de „dacul cel rău”, au condus la noul cod de legi, ale iobăgiei în principal, vizându-i îndeosebi pe valahi, *Aprobatae Constitutiones* (1653), ulterior cu o ediție mai completă – „*Compilatae Constitutiones*” (1669). De reținut că în „secuime” nu este vorba de „secuizarea” autohtonilor, covârșitor români – căci „secuii” nu erau maghiari! –, „secuizarea” fiind un termen de acoperire, folosit mai târziu. Este vorba de maghiarizarea, deopotrivă, și a unora și a celorlalți.

În secolul al XVIII-lea, cu înlesnirile obținute prin *cel dintâi compromis dualist maghiaro-habsburgic* (1711), maghiarizarea încă se intensifică. Un istoric secu, Mihaly Cserey, avertiza în cartea sa: „*Ferește-te Transilvanie că nu de puține ori păsatul unguresc ți-a fript buzele*”. Notăm că „secuii”, în simbioză cu valahii din zonă vedeau în Ardeal patria lor ancestrală. Cartea stă la Biblioteca Academiei Române, netradusă.

Studiul fundamental, deja citat, al savantului I.I.Russu, *Români și secuii*, oferă, pentru evul mediu și în continuare un model de cercetare și de rezolvare a „problemei”. Autorul argumentează – și indică direcții și metode de aprofundare – *preponderența autohtonilor valahi în „secuime”*, din secolul XIII și, prin maghiarizare, în continuare, până la consemnările, corecte, din etapa interbelică (vezi mai sus). El atrage atenția asupra falsului prin omisiune, defavorabil elementului românesc, din multe statistici și conscripții ale autorității de Stat maghiare și din cele confesionale, inclusiv din cele imperiale, ca și din bogata bibliografie maghiară în domeniu. Iar cercetătoarea Ioana Cristache Panait, într-un capitol final, aduce în plus argumente esențiale.

I.I.Russu, învinuiește totodată autoritățile Statului român de după 1918 pentru marele dezinteres asupra Ardealului din acest punct de vedere.

Extremismul maghiar și-a putut face „jocul” sinistru în România și în „etapa comunistă” iar în „tranziția” postdecembristă a acționat și acționează în voie, după cum se știe și se vede. Aprecieri din gazete locale ce apăreau în „Secuime” în etapa interbelică rămân valabile și azi: „*Toată regiunea secuiască este un imens cimitir al națiunii române, de unde vin strigăte desperate de ajutor*” (I.I.Russu, p.111, s.n.).

Cartea savantului I.I.Russu, devenită deja o carte rară, dar carte de referință, ar trebui reeditată în ținută tipografică mai bună, însă adăugând și mai multe ilustrații și într-un tiraj satisfăcător, cu un rezumat al editorului într-o limbă de circulație. Ea ar fi foarte utilă azi, ca model de cercetare dar și ca imbold și sprijin pentru aprofundarea, în continuare, a cercetării pe direcții și surse sugerate, indicate.

Această carte însă, inclusiv capitolul final (Ioana Cristache Panait), au, ca aproape întreaga istoriografie națională în domeniu, un *defect major: tributul plătit tezei false a „romanizării Daciei”*. I.I.Russu afirmă și demonstrează prezența și preponderența autohtonilor români (valahi/olah) în „secuime”, dar pentru dânsul, ca „romanist”, autohtonii aceștia nu-i continuă pe strămoșii reali, geto-daci, ai lor și ai noștri, ci pe „*daco-romani*”, urmași ai Romei imperiale. Iar cu aceasta, forța argumentului privind majoritatea valahilor în zonă, atunci, când regatul maghiar va fi adus, eventual, „mănunchiul de secui”, slăbește până la anihilare. Căci izvoare istorice esențiale ce indică prezența valahilor își au corespondențe în milenii anterioare de bogată viață a strămoșilor noștri reali.

Totodată, fără schimbarea radicală a atitudinii factorilor politici de decizie față de primejdiosul extremism maghiar și față de alte extremismisme care îl sprijină, cointeresate, și fără o revenire la *apărarea adevărului istoric și a interesului național*, problema secuilor va rămâne ca „problemă” politică. Personal, printr-o scrisoare deschisă apărută în presă în 2011, am făcut o sesizare către conducerea politică a României și către cea a Uniunii Europene, în termeni foarte clari, asupra „problemei secuilor”. Au însă medicii o vorbă de duh: „*Frecție la picior de lemn...*”.